

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA NGHỆ THUẬT**

-----o0o-----

KIỀU THỊ THIÊN TRANG

ĐỀ TÀI:

**TÌM HIỂU VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG TÔN GIÁO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH
PHÚC**

TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

**KHÓA LUẬN ĐẠI HỌC
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA**

Hướng dẫn khoa học: Th.S Nguyễn Văn Trung

HÀ NỘI -2014

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bài khóa luận tốt nghiệp của mình, em xin chân thành cảm ơn thầy giáo **Thạc sỹ Nguyễn Văn Trung** - giảng viên Khoa quản lý văn hóa – Nghệ thuật, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội – người đã trực tiếp hướng dẫn tận tình, chỉ bảo và giúp đỡ em trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Em cũng chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa Quản lý văn hóa – nghệ thuật đã trang bị cho em những kiến thức kinh nghiệm quý báu trong suốt khóa học.

Em xin chân thành cảm ơn Ban tôn giáo tỉnh ủy Vĩnh Phúc đã tạo điều kiện giúp đỡ em trong công tác thu thập tài liệu, thông tin để em hoàn thành tốt nhất bài khóa luận của mình.

Xin chân trọng cảm ơn!

Sinh viên

Kiều Thị Thiên Trang

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	5
CHƯƠNG 1:VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚIHOẠT ĐỘNG TÔN GIÁO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚCTRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY	10
1.1. Nhận thức chung vềtôn giáo	10
1.2. Quản lý nhà nước đối với tôn giáo	11
1.2.1. Khái niệm “Quản lý nhà nước” và “Quản lý nhà nước đối với tôn giáo”	11
1.2.2. Tính tất yếu tăng cường QLNN đối với tôn giáo.....	13
1.2.3. Mục tiêu, nguyên tắc và nội dung của QLNN về tôn giáo	13
CHƯƠNG 2:THỰC TRẠNG VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TÔN GIÁOTRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC GIA ĐOẠN HIỆN NAY	18
2.1. Vị trí địa lý, tình hình kinh tế - xã hội và tôn giáo ở Vĩnh Phúc hiện nay	18
2.1.1. Vị trí địa lý, tình hình kinh tế - xã hội ở Vĩnh Phúc hiện nay	18
2.1.2. Vài nét về tôn giáo tỉnh Vĩnh Phúc hiện nay	19
2.2. Thực trạng công tác quản lý nhà nước đối với tôn giáo ở tỉnh Vĩnh Phúc	43
2.2.1. Quản lý về hoạt động xây dựng, trùng tu, sửa chữa cơ sở thờ tự	43
2.2.2. Quản lý đối với việc phong chức, phong phẩm và hoạt động truyền chuyển của các chức sắc	45
2.2.3. Quản lý việc đào tạo, bồi dưỡng chức sắc	46
2.2.4. Công tác quản lý đối với các hoạt động từ thiện, nhân đạo.....	47
2.2.5. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo	48
2.2.6. Quản lý hoạt động truyền đạo trái pháp luật.....	50
2.2.7. Công tác phối hợp	52

2.3. Một số vấn đề đặt ra cho công tác quản lý nhà nước đối với tôn giáo ở Vĩnh Phúc	56
2.3.1. Vấn đề đặt ra từ phương diện khách thể quản lý	56
2.3.2. Vấn đề đặt ra từ phương diện chủ thể quản lý	58
Chương 3:GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG TÔN GIÁO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC.....	62
3.1. Dự báo tình hình tôn giáo và yêu cầu đối với công tác QLNN về tôn giáo ở Vĩnh Phúc trong thời gian tới	62
3.1.1. Dự báo tình hình các tôn giáo ở Vĩnh Phúc	62
3.1.2. Một số yêu cầu từ xu hướng tôn giáo ở Vĩnh Phúc đối với QLNN về tôn giáo	65
3.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác QLNN đối với hoạt động tôn giáo ở tỉnh Vĩnh Phúc hiện nay	66
3.2.1. Tập trung nâng cao nhận thức, thống nhất quan điểm, trách nhiệm của HTCT về công tác tôn giáo và QLNN đối với tôn giáo	66
3.2.2. Công tác QLNN cần tăng cường, tập trung hơn nữa tới các hoạt động có tính trọng điểm, phức tạp của tôn giáo trên địa bàn.....	68
3.2.3. Công tác QLNN cần quan tâm hơn đến công tác vận động quần chúng tín đồ, chức sắc các tôn giáo và xây dựng lực lượng chính trị ở cơ sở	71
3.2.4. Tăng cường công tác tổ chức cán bộ, công chức làm công tác QLNN về tôn giáo	75
3.2.5. Xây dựng và hoàn thiện phương pháp công tác tôn giáo và QLNN về tôn giáo	78
KẾT LUẬN	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	82
PHỤ LỤC.....	83

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Tôn giáo không chỉ là một hình thái ý thức xã hội mà còn là một thực thể xã hội, ra đời và phát triển từ cả ngàn năm nay. Từ khi ra đời, tôn giáo đã trải qua những thăng trầm và không ngừng biến đổi theo sự biến đổi của tồn tại xã hội, nhưng chung nhất, nó luôn là một nhu cầu tinh thần của đa số nhân loại. Trong quá trình tồn tại và phát triển, tôn giáo có ảnh hưởng sâu sắc đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội và đến tập quán của nhiều quốc gia, của các tộc người trong một quốc gia, theo cả các chiều: tích cực và tiêu cực.

Đối với Vĩnh phúc, đời sống vật chất của người dân trong những năm qua đã được nâng cao một cách đáng kể. Cùng với sự tăng nhanh về đời sống vật chất thì nhu cầu về đời sống tinh thần của người dân, trong đó có nhu cầu tín ngưỡng, tôn giáo cũng ngày càng phát triển mạnh mẽ.

Vĩnh Phúc là địa bàn có nhiều tôn giáo cùng hoạt động và cùng với đó là các cơ sở thờ tự và lực lượng quần chúng tín đồ.

Đối với Phật giáo, toàn tỉnh Vĩnh Phúc hiện nay có tới 433 ngôi chùa. Nhiều ngôi chùa cổ bị hoang phế nhờ sự giúp đỡ của Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Ban Đại diện Tỉnh hội Phật giáo Vĩnh Phúc cũng như công đức của du khách thập phương nay đã được sửa sang hay khôi phục lại thành những ngôi chùa lớn như: chùa Hà Tiên, Thiền viện Trúc Lâm Tây Thiên, Thiền viện Trúc Lâm Tuệ Đức, v.v... Các cơ sở thờ tự này hằng năm thu hút được nhiều du khách về hành hương đất Phật.

Bên cạnh Phật giáo, tại Vĩnh Phúc còn có Công giáo và đạo Tin Lành. Hiện tại Công giáo ở Vĩnh Phúc có 45 nhà thờ, nhà nguyện với 49 họ đạo thuộc 10 xứ đạo. Riêng đạo Tin Lành, trong tỉnh chỉ có một chi hội được công nhận hoạt động hợp pháp, còn một số điểm nhóm khác đang hoạt động nhưng

chưa được chính quyền công nhận. Đồng bào theo Kitô giáo (bao gồm cả Công giáo và đạo Tin Lành) trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc hiện cũng đang có những đổi thay căn bản về cuộc sống.

Vĩnh Phúc là địa bàn giáp ranh giữa vùng đồng bằng với vùng trung du Bắc Bộ, là nơi giao thoa giữa các nền văn hóa và tín ngưỡng, tôn giáo và cũng là mảnh đất nảy nở nhiều hiện tượng tôn giáo mới. Vào những năm 80 - 90 của thế kỷ XX, nơi đây là điểm hoạt động của nhiều hiện tượng tôn giáo mới như: Long hoa Di lạc, Ngọc Phật Hồ Chí Minh, Hoàng Thiên Long, v.v... Hoạt động của các hiện tượng tôn giáo mới này đang diễn ra rất phức tạp và để lại những hậu quả xã hội khó lường.

Đặc biệt trong bối cảnh giao lưu và hội nhập quốc tế đang ngày càng mở rộng ra nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, Vĩnh Phúc là nơi hằng năm đón nhiều khách du lịch trong nước và quốc tế, là điểm đến của nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước, là nơi tập trung đông người lao động trong các khu công nghiệp đến từ nhiều vùng khác nhau nên vấn đề tôn giáo - một vấn đề rất nhạy cảm, có thể trở thành đối tượng để nhiều tổ chức, cá nhân lợi dụng vào các mục đích chính trị và kinh tế vụ lợi. Đây là một vấn đề cần đặc biệt quan tâm trong công tác quản lý các hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc.

Từ thực tế tình hình trên, tôi chọn đề tài: *“tìm hiểu về vai trò của công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc trong giai đoạn hiện nay”*, để làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu:

Đề tài từ việc khái quát những nhận thức chung về tôn giáo, về quản lý nhà nước đối với tôn giáo và phân tích thực trạng công tác quản lý nhà nước

đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc trong thời gian qua, đề xuất một số giải pháp và kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo ở tỉnh Vĩnh Phúc

Phạm vi nghiên cứu là địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc

5. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng các phương pháp của các khoa học cụ thể, như tổng hợp và phân tích, khái quát hoá, thống kê, so sánh, lịch sử và lôgic, xã hội học, tôn giáo học.

6. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Vai trò của công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc trong giai đoạn hiện nay.

Chương 2: Thực trạng về công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc trong giai đoạn hiện nay.

Chương 3: Giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá IV (1981), *Nghị quyết số 40/NQ-TW về tăng cường công tác tôn giáo*, Hà Nội.
2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ Bảy (khoá IX) (2003), *Nghị quyết số 25/NQ-TW, ngày 12/3/2003 về công tác tôn giáo*, Hà Nội.
3. Trần Lâm Biền (2006), *Sơ lược về bước đi của tín ngưỡng thờ Mẫu và Mẫu Tây Thiên*, trong cuốn: *Mấy vấn đề về Phật giáo ở Tây Thiên, Tam Đảo, Vĩnh Phúc* (Kỷ yếu hội thảo khoa học).
4. Các báo cáo công tác tôn giáo của Ban tôn giáo Vĩnh Phúc các năm 2009, 2010, 2011, 2012.
5. Các tài liệu trong kho lưu trữ của Viện Khảo cổ học Việt Nam như: Kho AJ(xã chí) tỉnh Vĩnh Yên, Không rõ năm xuất bản; Kho AE(thần tích) tỉnh Phúc Yên, Vĩnh Yên; Kho AF(tục lệ) tỉnh Phúc Yên; Kho thần tích- thần sắc các tỉnh Phúc Yên, Vĩnh Yên.
6. Đỗ Quang Hưng(2001), *“Hiện tượng tôn giáo mới” – Một vấn đề lí luận và thực tiễn*, Tạp chí Nghiên cứu tôn giáo, số 5.
7. Sở Văn hóa và Thông tin Vĩnh Phúc (1986), *Địa chí Vĩnh Phúc: Văn hóa dân gian vùng đất Tổ*.
8. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Vĩnh Phú (2008), *Di sản văn hóa phi vật thể Vĩnh Phúc*.
9. Lê Kim Thuyên(1998), *Trần Nguyên Hãn*, Sở Văn hóa, Thông tin, Thể thao Vĩnh Phúc.
10. Lê Kim Thuyên(2003), *Hai Bà Trưng và các tướng của Hai Bà trên đất Vĩnh Phúc, Di tích – sự tích*, Sở Văn hóa, thông tin Vĩnh Phúc.
11. Lê Kim Thuyên, Lê Kim Bá Yên (2008), *Quốc Mẫu Tây Thiên Vĩnh Phú*, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Vĩnh Phúc xuất bản.
12. Đặng Xuân Vĩnh(2008), *Tứ Trưng quê tôi*, Nxb Văn học Hà Nội.